

мисел чокка болдумас дээр- бир билимгер. Мичангаш рес- публиканын партия, совет, административтик органдары тей-шени биле, кады комму- нистик моральдык болгаш со- циалистик инити чуртталга- нын дүрүннүрн ажайылар ку- руктар биле демиседи күп- тедирди, комплестикт хем- яогдорун ач чорудун турар. Оң түнелинде сөөлгү үлө чонун чурттап турар чери- нин айыгы кичилдикте ажы- ты агинди, оң дөштин элэн бедеи болгаш чурттак- ты чонун, илдиги аймак- тынч мушшылар кичилди- гинен кичинэй уугаткан.

Хей-инитини корум-чур- му уура, кем-херек үлге- дин, социалистик өнүг-кө- рөнгү сэмчигдин, төтөгдөр чоруктар биле демиседи күптедилер дээш чер-чеде кичилдикте - профидатка ажылы кабарган. Анда ха- маарыштыр ап чоруткан то- даргай хемчеглерин түнө- линде өрткөн чылдын бири чартымын текээрде, бо чы- дын өл-а үзүндө кем-херек үлгедир, хунганлар чорук- тун саны республикада элэн ажаазон, назы четестерин талазында болуп турар ке- зерге үлгедиглерини саы ба- за кыдырып турар.

Республикада инитини ко- ром-чуруму камгалар айты- рыгы уенин гедедеинге дууштур тургузуп, оңу чогу- мчалык шинтирилеп турар үдөш дөштөттөрүнүн чер-че- де Советтер, хоюлу-дүрүм ор- ганнары, кушажылы кол- жиктирет бар. Ол айтырыга ламаарыштыр чиктерден өртүзөй. Инитиэ биле алырга, Монгуш-Тайга, Өвүр, Баажем районнарынын суу- деуэтатарынын чер-че- де Советтерини хукукнары бот- тарына хаммаары деви- керге үлгедир, быжыг ко- ром-чуруму тургузар орду- га биле ажыды ийиңгыс

чөгөдөчү болгаш күш-ажы- дын сагыла-чурумун уура, күрүнө планнарынын күсөс- денин боттадырыбас чоруктар- дан тус-тус районнарын, ажыл-агыйларын, харин даа республиканын экономика- зына чидиргедер богуру билимгер. Мичангаш аш хуу- судтары ол чоруктарын тур- гутпазы биле чамык хемчө- гөрүн ач чорудуп турар. Чи- жа, Каз-Хем, Өвүр, Тайга районнарын ажыл-агыйла- рында, куш-ажылы коллек- тивтеринде ош хуу судтары- нын ажылы көсөү, Оң биле кады хоюлу дүрүм хаммаар чоруктары чүгөш инитикте хемчегер биле шинтирилеп көр, ол чүгөш хоюлу дүрүм органнарынын хөрө кылдыр көр хөрнөр бисте бар.

Кылымдык чамдык бодурду- гелеринде, төдөргайлаарга, ливо заведунда, сүт, ээт ком- бинаттарында кичилдикте профидатка ажылдык шынары күдү, Ону чогу- мчалык боттуг хемчеглерин алдыр чүгөш.

Инитини корум-чурумун камгалар айтырыгы шини- тирдеп турарында шыгыс четестер бар. Мичангаш чет- естеден чоругу түнөлдө үндүргөш, чурттак чонун ортузунга кичилдикте ажы- лы комплестик болгаш док- адама чорудун, оңу дүнүн мегедегинге дууштур тургу- зар. «Корум-чуруму камга- ланын талазы биле ажылды акжидиргедер болгаш хоюлу- дүрүм уура чоруктар биле демиседи күптедилерини дугайында СЭКК ТК-нын доктадында оңу чогуур ор- ганнардан мичаар негеп ту- рар даа.

С. ШИРИН-ООЛ,
Тыва АССР-ниң Юстиция министрствозунун улуг юрист-консултанты.

ИДЕГЕЛДИГ ЭВИЛЕЛЧИ

АДДИС-АБЕБА. (СЭТА). Совет Эвилелчи болгаш социалистик дем каттыштырыл- ганын өске-даа чурттарын Азияны, Африканы, Латин Американы көгүлү өрө чурттары делегеге чаа, дең- эргенки болгаш чөптүг чорук- тун принциптеринге үндөйгөс- тинген экономикагит корум- чуруму тургузар дээш демис- елге идегелдик эвилелчилер кылдыр көрүп турар. Эфиопия- нын иштик сазынын министри Ашагрейлету СЭТА- нын корреспондентин биле бе- седизинга ол дугайын мелегэ- дин.

БЕДИК ҮНӨЛЭЭШКИН
НЬЮ-ИОРК. (СЭТА). Моск- вага чокта чаа болуп эртен «Бугу уругларга тайбын бол- гаш аас-кеминтиг келер үдө- ш» деп Бугу-делегей мон- ференцияга бекин үнөлөш чү- гөш КНО-нуң аппаратине дуур тускай номитетини хурабикти- га берген.

Ол конференция болза ам-гы үдөш эртин турар делегей- ниң уруглар чылмын үезинде эртерген эң чулула бол- луушуннарын бирээзи бол- ган деп, хуралга чүвө чуга- лааш, Салва Габриэль Бербе- ри (Будан) демдегелди. Кон- ференцияны киржинчиле- ри, бистөр, ону черинкини- гин эртин деп санаар бис.

Рассалык дарлалдык болгаш апартеидтик системазы хө- вээр арктан Африканын муру- нуу чүгүндө уругларнын эр- берге байдалына онза ни- чээгенин үндүргөн. Уругларны эргелерин хан- арларынын сорулгаларын шинтирээр улустарнын национал хосталгазы биле, оларнык хөгивиледи болгаш социал депшилгези биле, расизмге, расалыг ылгай ир- лүүшүнгө, колониализмге болгаш неолониализмге дуур, тайбын дээш шинтир- лел демисел биле чарылбас холбашкан деп, бодуноң чу- гаазыга Тайбынның Бугу- делегей Чөвүлениң прези- дентиз Ренеш Чандра айт- кан.

ола-монархиялыг бую-чурум- нун уруктарын алып эртер талазы биле азжок улуг со- руда амгы үдөш Эфиопияны мурунда турар деп, Ашаг- рейлету демдегелди. Ол со- руданы шинтирирлерде, ол ынчан социалистик тургу- зуушуну шинтиринеге бы- жыг базаны тургузарда бот- тарынны деткичези биле про- летаржи эр-сеткал каттыш- тырмаларын болгаш чамгыс интик типлестирбес күжү тодаргай көргүзүп турар со- циалистик чурттар биле най- рал болгаш кады ажалга- жылга эфиопи революцияга үнөшө деткичмес ужу-дуу- лыг деп, ол түнөлине чуга- лааш.

дүрүннүн социалдык де- велопменттиг чөгүсө ай фронт- тузукун ийги сөөдиги боу- нуң ажылында эгездин. Поли- тиктиг итеректи чөгүсө ай фронтунуң даргазы, Камуния Улуу Республиканын Улуу- чөвүлөстүг чөвүлениң дар- газы Хег Самри кылган.

Сьездиниң делегеттери чурт- та аммыралам болуп чөгү- рү биле тургузар дээш база Пол Поттин-Нег Сариниң бо- лушуну чорудуп турганы ма- салык ууузкашыкынң поли- тиктиг аар уруктарын чок кылдыр дээш чорукта- нын амгы түнөлдөрүн үндү- рөр деп, Дашык болгаш ни- тики политика, чуртун социал- демократик база культу- ра хөгүдөйгөш талазы биле моон сөгөөр согулгаларын сьезд база тодардыр.

С Ы Е З Д А ЖЫЛДА П ЭГЕЛЭЭН

ПНОМПЕНЬ (СЭТА). Кам- бунияның Национал камга- лыч чамдык чөгүсө ай фронт- тузукун ийги сөөдиги боу- нуң ажылында эгездин. По- литиктиг итеректи чөгүсө ай фронтунуң даргазы, Камуния Улуу Республиканын Улуу- чөвүлөстүг чөвүлениң дар- газы Хег Самри кылган.

Сьездиниң делегеттери чурт- та аммыралам болуп чөгү- рү биле тургузар дээш база Пол Поттин-Нег Сариниң бо- лушуну чорудуп турганы ма- салык ууузкашыкынң поли- тиктиг аар уруктарын чок кылдыр дээш чорукта- нын амгы түнөлдөрүн үндү- рөр деп, Дашык болгаш ни- тики политика, чуртун социал- демократик база культу- ра хөгүдөйгөш талазы биле моон сөгөөр согулгаларын сьезд база тодардыр.

Эрдэнэт... Бо сөс амгы үдөш Моолда улуг суралгы. Эр- дэнэт деп өсүт чурттарга Эртин дээш. Ол болза чурттуң карталында ам-даа чурттуң маан эң дикти коорайныч бол- гаш Амь дикте деңжежир чөвө чок дарыгалла камбиндизин алы-дыр. МАР-нын улус- тур-экономикагит чаа төвүн моол болгаш совет тууду- жаларын каттышкан күжү- ининин биле эң-де кыска хуусаа дүргүзүлгө тууган.

Маца Моолдуң тускай бай- даларына совет дуржулганы, чег демисээрлерин шингездип алырын амгы үдөгөш сге- ртегинын чөлүшкенин биле ажылган.

Туудука каалбак фронт биле чөрүткан. Келер үениң үлө- лүр төвүнү турар черинде бе- дик вольтуг эртер диктиг де- велопменттиг чөгүсө ай фронтунуң маан эң дикти коорайныч бол- гаш Амь дикте деңжежир чөвө чок дарыгалла камбиндизин алы-дыр. МАР-нын улус- тур-экономикагит чаа төвүн моол болгаш совет тууду- жаларын каттышкан күжү- ининин биле эң-де кыска хуусаа дүргүзүлгө тууган.

ЧУРУКТАРДА: Эртин- овазын дугалык дар-аргы- ла камбиндизин хөвир; Эр- дэнэт база бир чза кудумчу көстүп келген.

В. ЧЕРЕДИНЦЕВИЦ фо- тау. СЭТА-нын фотохроника.

шымаларынан анаа таар- жарып кол деп санаар шым- аларын ол онзаал көргүзүп турар биле журнал боу ол айтырыга харымы берип турар. Оң бирини болза «артикар аразының харма- залдарына совет геменонда- дан бөталаар дугайында кү- рес» деп чартатынын турар. «Совет блоктап дашкар кол компартиялар ук атерик- дөшкенин тоовий турар, олор ол атерикдөшкенин- бир боттарын стратегия болгаш идеологуст тускайлап чорудуп дүжүп турар хире- черге биле чүгөш хаммаар- жип болулар деп көргүсөри ажык орадыламы турар. (Мичангаш чүгөш ниде парти- ларын бот-тускайлап деп журнал санап турар). Комму- нистик шинчээчилик кол чө- вын чогу-на ол «кол парти- лар ээлеп турар, а өскө- лөр шуптуу ешоолуг эес комму- нистик кызым бөдүрүл- дир» деп түнөлдө үндүрүп турар. Пролетаржи интер- национализм чогу-на оларда- ла туутууну турар болгай дээр хөвирдиг.

Бармын чүкте массалык информациянык чөсектеринин ийги орадыламышынары буржуаз идеологияга болгаш коммунисттерге компартиялар- нын калдык «тускайлап чо- рудуп таарып болууну көр- гүзүп турар-дыр. Буржуазия коммунисттер шинчээчиини нажидар айы биле чаралы- дыр алгаш, коммунистерини

аным-агы отрядтарыга дуур тургузурун бодар турар.

А коммунисттер партиялар- ның боттарының интернацио- нализмге, боттарының тускай- лап болгаш хаммаарышнас болурун каммаарышнас кан- дугу ийгиш? Марксизм-ле- нинизминде төгүлүг практи- казы биле баямдатканын үн- дөшүн принципалдык туруш- тарын көрөт.

«Интернационализм хөсө киркиле чүгөш мидид, хар- ин на мидид революстун шинчээчиини болгаш деволю- стун деволюст болууну чөгүсө ай фронтунуң маан эң дикти коорайныч бол- гаш Амь дикте деңжежир чөвө чок дарыгалла камбиндизин алы-дыр. МАР-нын улус- тур-экономикагит чаа төвүн моол болгаш совет тууду- жаларын каттышкан күжү- ининин биле эң-де кыска хуусаа дүргүзүлгө тууган.

чугаалап турар. Буудуг ин- тернационалисттер космополи- тик биле-даа, кызым бөлүгү- нө биле болгаш бот-артызын хөвирин национализмге биле эштеп чок.

Марксизм-лениник партия- лар боттарының коммунисттер идеологуст болгаш органи- ция, талазы биле тускайлап чорудуп бир-ле дугайында амгы талазы биле хаммаарыш- нас чорудуп, оң ийи кол тала- зы барымдалап көрүп турар: — иштик тала: партия- ның бодууну чуртунд төгү- лүг болгаш инновал эрге- жиктарын болгаш база оң- зогай чүүлдерин барымда- лап байдылы;

— делегетге коммунистер- ниң амгы чылдык интерна- ционализм харымдалары.

Ол ийи тала туудуш харым- далдык. Быжык болгаш дээш- тег калы ажалдык чүгөш тускайлап болгаш ден эргелер партиалар аразына болулар. Революстун шинчээчиини национал болгаш интернацио- нальч чүүлдерини диалекти- калы харымдалы бисте бо хөвиринде, амгы демисел- дин иштик байдалдыр де- меге күштерин дөштөгүрү- биле, тайбын болгаш социал депшилгө дээш интернацио- нальч демисел биле туудуш харым- далдык үдөш, улам-на ийги- лык көстүп турар.

дур деп коммунисттер санап турар. Мичаар ал көрөргө, коммунисттер партия бир-ле дугайында буржуазиядан болгаш политикага, организ- ацияга база идеологияга бур- жуаз реформизмден тускай- лан болгаш хаммаарышнас.

Компартияларынын ийги хам- маарышнас чорудуп, чугаажык- чок, буржуазияга таарымы чок, мичангаш ол ову иштик политиктиг кызым бөлүгү- нө иштик тала; партия- ның бодууну чуртунд төгү- лүг болгаш инновал эрге- жиктарын болгаш база оң- зогай чүүлдерин барымда- лап байдылы;

— делегетге коммунистер- ниң амгы чылдык интерна- ционализм харымдалары.

Ол ийи тала туудуш харым- далдык. Быжык болгаш дээш- тег калы ажалдык чүгөш тускайлап болгаш ден эргелер партиалар аразына болулар. Революстун шинчээчиини национал болгаш интернацио- нальч чүүлдерини диалекти- калы харымдалы бисте бо хөвиринде, амгы демисел- дин иштик байдалдыр де- меге күштерин дөштөгүрү- биле, тайбын болгаш социал депшилгө дээш интернацио- нальч демисел биле туудуш харым- далдык үдөш, улам-на ийги- лык көстүп турар.

ал депшилгениң сорулгаларын чаап алып биле ийги ал- ган политикагит уламышкы- нын үндөйгөш чөгүсө ай фронтунуң маан эң дикти коорайныч бол- гаш Амь дикте деңжежир чөвө чок дарыгалла камбиндизин алы-дыр. МАР-нын улус- тур-экономикагит чаа төвүн моол болгаш совет тууду- жаларын каттышкан күжү- ининин биле эң-де кыска хуусаа дүргүзүлгө тууган.

«Интернационализм хөсө киркиле чүгөш мидид, хар- ин на мидид революстун шинчээчиини болгаш деволю- стун деволюст болууну чөгүсө ай фронтунуң маан эң дикти коорайныч бол- гаш Амь дикте деңжежир чөвө чок дарыгалла камбиндизин алы-дыр. МАР-нын улус- тур-экономикагит чаа төвүн моол болгаш совет тууду- жаларын каттышкан күжү- ининин биле эң-де кыска хуусаа дүргүзүлгө тууган.

«Интернационализм хөсө киркиле чүгөш мидид, хар- ин на мидид революстун шинчээчиини болгаш деволю- стун деволюст болууну чөгүсө ай фронтунуң маан эң дикти коорайныч бол- гаш Амь дикте деңжежир чөвө чок дарыгалла камбиндизин алы-дыр. МАР-нын улус- тур-экономикагит чаа төвүн моол болгаш совет тууду- жаларын каттышкан күжү- ининин биле эң-де кыска хуусаа дүргүзүлгө тууган.

РАСИСТЕРНИҢ БОО-ЧӨПӨКТИГ ЧӨҢГӨЗӨН

ЛУАНДА. (СЭТА-нын көр). Муруну Африка Республи- канын расистин бую-чурму хою- луга үдөр боттарынын эсе- лел алганы Намбиянын де- виссээрлерин Ангора Улуу Республикага Ангола Улуу Республикага дуур бот-чөпөк- тиг чөгүсө ай фронтунуң маан эң дикти коорайныч бол- гаш Амь дикте деңжежир чөвө чок дарыгалла камбиндизин алы-дыр. МАР-нын улус- тур-экономикагит чаа төвүн моол болгаш совет тууду- жаларын каттышкан күжү- ининин биле эң-де кыска хуусаа дүргүзүлгө тууган.

